

รายวิชาคณิตศาสตร์

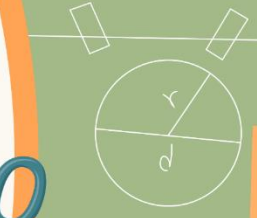
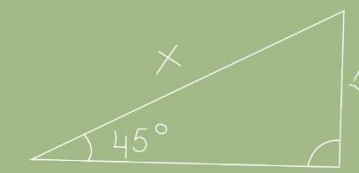
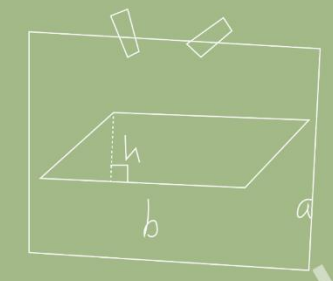
รหัสวิชา ค16101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง เปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วน
ไม่เท่ากัน

ครูผู้สอน ครูทรงพล ลิ่มทรงธรรม
ครูรุจิรดา เวทยนุกูล

$$a^2 + b^2 = c^2$$

เปรียบเทียบเศษส่วน ที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบ
เศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

เปรียบเทียบ $\frac{5}{9}$ กับ $\frac{8}{15}$

จำนวนใดมากกว่า

ยังบอกไม่ได้ เพราะเศษส่วนทั้งสองจำนวนมีตัวส่วนไม่เท่ากัน

จะเปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันต้องทำอย่างไร

ต้องทำเศษส่วนทั้งสองให้มีตัวส่วนเท่ากัน แล้วเปรียบเทียบตัวเศษ
ถ้าตัวเศษของเศษส่วนใดมากกว่า เศษส่วนนั้นจะมากกว่า

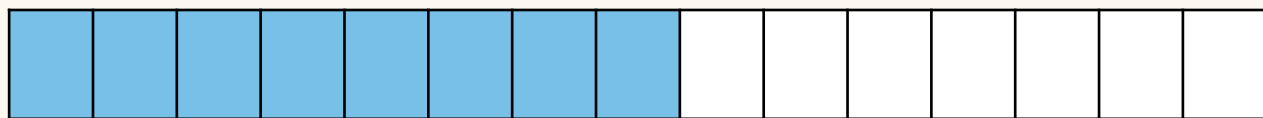
ไบบัวใช้ริบบิ้นสีแดงและริบบิ้นสีฟ้าห่อของขวัญไปแล้ว

ยังเหลือริบบิ้นสีแดง $\frac{5}{9}$ เมตร และริบบิ้นสีฟ้า $\frac{8}{15}$ เมตร

ไบบัวเหลือริบบิ้นสีใดมากกว่า

$$\frac{5}{9}$$

$$\frac{8}{15}$$

ใบบัวใช้ริบบิ้นสีแดงและริบบิ้นสีฟ้าห่อของขวัญไปแล้วยังเหลือริบบิ้น
สีแดง $\frac{5}{9}$ เมตร และริบบิ้นสีฟ้า $\frac{8}{15}$ เมตร ใบบัวเหลือริบบิ้นสีใดมากกว่า

นำ 15 ไปคูณ ทั้งตัวเศษและตัวส่วนของ $\frac{5}{9}$

นำ 9 ไปคูณ ทั้งตัวเศษและตัวส่วนของ $\frac{8}{15}$

จะได้ $\frac{5}{9} = \frac{5 \times 15}{9 \times 15} = \frac{75}{135}$ และ $\frac{8}{15} = \frac{8 \times 9}{15 \times 9} = \frac{72}{135}$

เนื่องจาก $\frac{75}{135} > \frac{72}{135}$ ดังนั้น $\frac{5}{9} > \frac{8}{15}$

แสดงว่า ใบบัวเหลือริบบิ้นสีแดงมากกว่า

ใบบัวใช้ริบบิ้นสีแดงและริบบิ้นสีฟ้าห่อของขวัญไปแล้วยังเหลือริบบิ้นสีแดง $\frac{5}{9}$ เมตร และริบบิ้นสีฟ้า $\frac{8}{15}$ เมตร ใบบัวเหลือริบบิ้นสีใดมากกว่า

$$\frac{5}{9} = \frac{5 \times 2}{9 \times 2} = \frac{5 \times 3}{9 \times 3} = \frac{5 \times 4}{9 \times 4} = \frac{5 \times 5}{9 \times 5} = \frac{5 \times 6}{9 \times 6}$$

$$\frac{5}{9} = \frac{10}{18} = \frac{15}{27} = \frac{20}{36} = \frac{25}{45} = \frac{30}{54}$$

$$\frac{8}{15} = \frac{8 \times 2}{15 \times 2} = \frac{8 \times 3}{15 \times 3} = \frac{8 \times 4}{15 \times 4}$$

$$\frac{8}{15} = \frac{16}{30} = \frac{24}{45} = \frac{32}{60}$$

ใบบัวใช้ริบบิ้นสีแดงและริบบิ้นสีฟ้าห่อของขวัญไปแล้วยังเหลือริบบิ้นสีแดง $\frac{5}{9}$ เมตร และริบบิ้นสีฟ้า $\frac{8}{15}$ เมตร ใบบัวเหลือริบบิ้นสีใดมากกว่า

เนื่องจาก $\frac{5}{9} = \frac{25}{45}$ และ $\frac{8}{15} = \frac{24}{45}$

ซึ่ง $\frac{25}{45} > \frac{24}{45}$

แสดงว่า $\frac{5}{9} > \frac{8}{15}$

ดังนั้น ใบบัวเหลือริบบิ้นสีแดงมากกว่า

ใบบัวใช้ริบบิ้นสีแดงและริบบิ้นสีฟ้าห่อของขวัญไปแล้วยังเหลือริบบิ้นสีแดง $\frac{5}{9}$ เมตร และริบบิ้นสีฟ้า $\frac{8}{15}$ เมตร ใบบัวเหลือริบบิ้นสีใดมากกว่า

ค.ร.น. ของ 9 และ 15 คือ 45

$$\frac{5}{9} = \frac{5 \times 5}{9 \times 5} = \frac{25}{45}$$

$$\frac{8}{15} = \frac{8 \times 3}{15 \times 3} = \frac{24}{45}$$

เนื่องจาก $\frac{25}{45} > \frac{24}{45}$ ดังนั้น $\frac{5}{9} > \frac{8}{15}$

แสดงว่า ใบบัวเหลือริบบิ้นสีแดงมากกว่า

$$\begin{array}{r} 3 \overline{) 9 \ 15} \\ \underline{3 \ 5} \end{array}$$

ค.ร.น. ของ 9 และ 15
คือ $3 \times 3 \times 5 = 45$

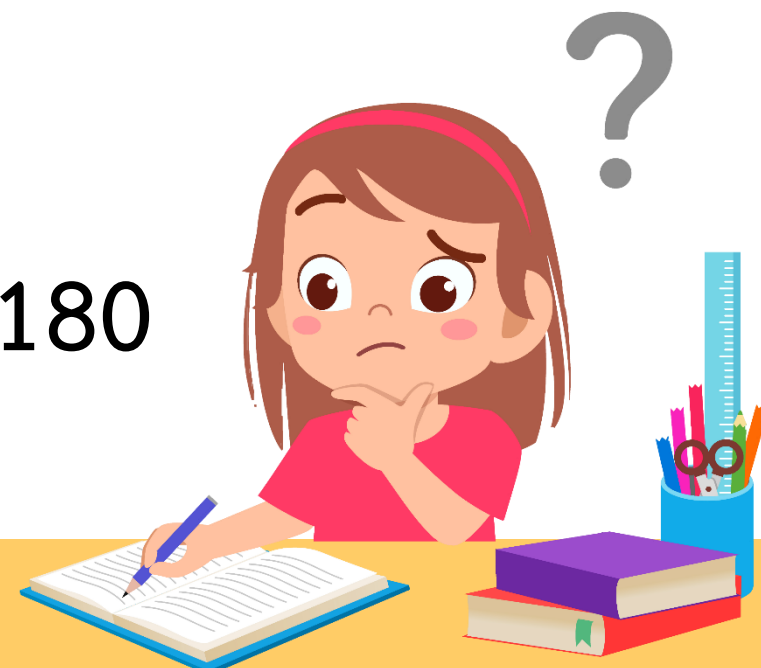

ตัวอย่างที่ 1 เปรียบเทียบ $\frac{11}{20}$ กับ $\frac{19}{36}$

ค.ร.น. ของ 20 และ 36 เท่ากับเท่าไร

$$\begin{array}{r} 4 \ ) \ 20 \ 36 \\ \hline \quad 5 \quad 9 \\ \hline \hline \end{array}$$

ค.ร.น. ของ 20 และ 36 คือ $4 \times 5 \times 9 = 180$

ตัวอย่างที่ 1 เปรียบเทียบ $\frac{11}{20}$ กับ $\frac{19}{36}$

วิธีทำ เนื่องจาก ค.ร.น. ของ 20 และ 36 คือ 180

$$\frac{11}{20} = \frac{11 \times 9}{20 \times 9} = \frac{99}{180} \quad \text{และ} \quad \frac{19}{36} = \frac{19 \times 5}{36 \times 5} = \frac{95}{180}$$

$$\text{จะได้} \quad \frac{99}{180} > \frac{95}{180}$$

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{11}{20} > \frac{19}{36}$$

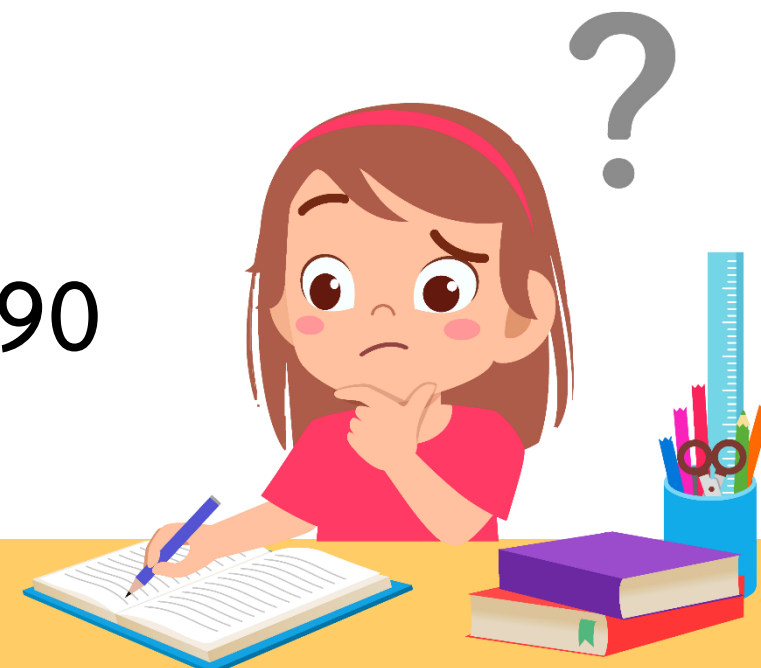

ตัวอย่างที่ 2 เปรียบเทียบ $\frac{37}{30}$ กับ $\frac{29}{18}$

ค.ร.น. ของ 30 และ 18 เท่ากับเท่าไร

$$\begin{array}{r} 6 \ ) \ 30 \quad 18 \\ \hline \quad 5 \quad 3 \\ \hline \hline \end{array}$$

ค.ร.น. ของ 30 และ 18 คือ $6 \times 5 \times 3 = 90$

ตัวอย่างที่ 2 เปรียบเทียบ $\frac{37}{30}$ กับ $\frac{29}{18}$

วิธีทำ เนื่องจาก ค.ร.น. ของ 30 และ 18 คือ 90

$$\frac{37}{30} = \frac{37 \times 3}{30 \times 3} = \frac{111}{90} \quad \text{และ} \quad \frac{29}{18} = \frac{29 \times 5}{18 \times 5} = \frac{145}{90}$$

จะได้ $\frac{111}{90} < \frac{145}{90}$

ดังนั้น $\frac{37}{30} < \frac{29}{18}$

การเปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

ต้องทำเศษส่วนให้มีตัวส่วนเท่ากันก่อน

โดยอาจทำให้เท่ากับ ค.ร.น. ของตัวส่วน แล้วจึงเปรียบเทียบ

สนุกคิด

คณิตศาสตร์

คำชี้แจง

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียน ออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 - 4 คน แจกกระดาษโปสเตอร์ กลุ่มละ 1 แผ่น
2. ครูเดินดูนักเรียน ให้คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนแสดงการเปรียบเทียบ เศษส่วนที่กำหนดให้ และเขียนลงในกระดาษโปสเตอร์
2. เมื่อทุกกลุ่มทำเสร็จให้นำไปติดบนกระดาน
3. ให้เวลาในการทำ 10 นาที

แสดงการเปรียบเทียบเศษส่วน

เปรียบเทียบ $\frac{27}{35}$ กับ $\frac{13}{14}$

เปรียบเทียบ $\frac{39}{22}$ กับ $\frac{58}{55}$

เฉลย

สนุกคิด

คณิตศาสตร์

เปรียบเทียบ $\frac{27}{35}$ กับ $\frac{13}{14}$

ค.ร.น. ของ 35 และ 14 เท่ากับเท่าไร

$$\begin{array}{r} 7 \ ) \ 35 \ 14 \\ \hline \quad 5 \quad 2 \\ \hline \hline \end{array}$$

ค.ร.น. ของ 35 และ 14 คือ $7 \times 5 \times 2 = 70$

เปรียบเทียบ $\frac{27}{35}$ กับ $\frac{13}{14}$

วิธีทำ เนื่องจาก ค.ร.น. ของ 35 และ 14 คือ 70

$$\frac{27}{35} = \frac{27 \times 2}{35 \times 2} = \frac{54}{70} \quad \text{และ} \quad \frac{13}{14} = \frac{13 \times 5}{14 \times 5} = \frac{65}{70}$$

ซึ่ง $\frac{54}{70} < \frac{65}{70}$ ดังนั้น $\frac{27}{35} < \frac{13}{14}$

เปรียบเทียบ $\frac{39}{22}$ กับ $\frac{58}{55}$

ค.ร.น. ของ 22 และ 55 เท่ากับเท่าไร

$$\begin{array}{r} 11 \ ) \ 22 \ 55 \\ \underline{\quad \quad} \\ \quad 2 \quad 5 \\ \underline{\underline{\quad \quad}} \end{array}$$

ค.ร.น. ของ 22 และ 55 คือ $11 \times 2 \times 5 = 110$

เปรียบเทียบ $\frac{39}{22}$ กับ $\frac{58}{55}$

วิธีทำ เนื่องจาก ค.ร.น. ของ 22 และ 55 คือ 110

$$\frac{39}{22} = \frac{39 \times 5}{22 \times 5} = \frac{195}{110} \quad \text{และ} \quad \frac{58}{55} = \frac{58 \times 2}{55 \times 2} = \frac{116}{110}$$

ซึ่ง $\frac{195}{110} > \frac{116}{110}$ ดังนั้น $\frac{39}{22} > \frac{58}{55}$

สรุปบทเรียน

เปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน ได้อย่างไร

ต้องทำเศษส่วนให้มีตัวส่วนเท่ากัน

โดยอาจทำให้เท่ากับ ค.ร.น. ของ
ตัวส่วน แล้วจึงเปรียบเทียบ

วิธีหาเศษส่วนให้เท่ากับเศษส่วนที่กำหนดให้ได้ได้อย่างไร

- นำจำนวนนับจำนวนเดียวกันคูณ
ทั้งตัวเศษและตัวส่วน

- นำจำนวนนับจำนวนเดียวกันหารทั้งตัวเศษ
และตัวส่วน ซึ่งจำนวนนับนั้นต้องหาร
ทั้งตัวเศษและตัวส่วนลงตัว

แบบฝึกหัด 2.2

แบบฝึกหัด 2.2

1. แสดงวิธีเปรียบเทียบเศษส่วนโดยใช้ ค.ร.น.

1) $\frac{5}{8}$ กับ $\frac{7}{12}$

2) $\frac{7}{9}$ กับ $\frac{5}{6}$

3) $\frac{8}{10}$ กับ $\frac{20}{25}$

4) $\frac{13}{12}$ กับ $\frac{17}{15}$

5) $\frac{19}{24}$ กับ $\frac{12}{16}$

6) $\frac{24}{18}$ กับ $\frac{20}{15}$

2. ในการซื้อวิ่ง 200 เมตร ใบปณูใช้เวลา $\frac{17}{20}$ วินาที แก้วใช้เวลา $\frac{23}{30}$ วินาที ใครวิ่งเร็วกว่ากัน เพราะเหตุใด

3. ในการสร้างถนนแห่งหนึ่ง วันแรกผู้รับเหมาส่งถนนได้ $\frac{27}{40}$ กิโลเมตร วันที่สองสร้างต่อได้อีก $\frac{13}{16}$ กิโลเมตร วันที่ผู้รับเหมาส่งถนนได้มากกว่า

บทเรียนครั้งต่อไป

เปรียบเทียบจำนวนคละ
และเศษเกินที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

แบบฝึกหัด 2.3

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

